

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 2 2 5 0 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 2 ≡≡≡

Obča geografija – Geografija Slovenije

Ponedeljek, 29. avgust 2022 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 26 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.
Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 4 prazne.
Barvna priloga ima 4 strani (17–20), od tega 1 prazno.*

Slovenija 1

6. Obkrožite pojem, ki pravilno dopolnjuje vsako trditev.

Tip prsti, ki je v Sloveniji najbolj razširjen, imenujemo

rendzine obrečne prsti rjave pokarbonatne prsti šotne prsti

Dejavnik, ki je najbolj vplival na raznolikost prsti v Sloveniji, je

relief rastlinstvo talna voda celinsko vlažno podnebje

(2 točki)

7. K vsaki trditvi napišite DA, če je pravilna, ali NE, če je napačna.

_____ Oglejene prsti so rdečkaste barve zaradi vsebnosti železovih oksidov.

_____ Za silikatne nanose proda in peska ob Muri in Dravi so značilne evtrične rjave prsti.

_____ Na nanosih ilovice in gline nastajajo mokrotne prsti.

(2 točki)

8. Opišite dva družbena vzroka za visok delež gozda na območju, ki je na sliki 5 v barvni prilogi označeno s črko A.

1 _____

2 _____

(2 točki)

9. Dopolnite preglednico tako, da na levi strani napišete ime višinskega bioklimatskega pasu, na desni pa opišete značilnost naravnega rastlinstva v imenovanem višinskem bioklimatskem pasu.

Ime višinskega bioklimatskega pasu	Opis značilnosti naravnega rastlinstva
	– prevladuje iglasti gozd – v Posočju rastejo tudi bukovi gozdovi
nižji gorski pas	

(2 točki)

Slovenija 2

12. Napišite kmetijsko panogo, ki prevladuje v Goriških brdih, in zemljiško kategorijo (raba tal), ki prevladuje v Alpskih pokrajinah nad gozdno mejo. Izbirajte med:

živinoreja deagrarizacija oljkarstvo vinogradništvo
 pašniki njive ekološko kmetijstvo

Kmetijska panoga: _____

Zemljiška kategorija: _____

(2 točki)

13. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če je napačna.

Sprememba političnega in gospodarskega sistema po drugi svetovni vojni je v Sloveniji povzročila nacionalizacijo nekaterih kmetijskih zemljišč.

DA NE

Modernizacija kmetijstva po osamosvojitvi Slovenije je povzročila znaten porast deleža kmetijstva v slovenskem BDP.

DA NE

Razvojna ovira slovenskega kmetijstva, tudi po vstopu Slovenije v EU, ostaja majhna velikost kmetij.

DA NE

(2 točki)

14. Opišite dva negativna naravnogeografska vpliva na razvoj kmetijstva na območju, ki je na sliki 6 v barvni prilogi označeno s črko A.

1 _____

2 _____

(2 točki)

15. Na sliki 6 v barvni prilogi sta s črkama B in C označeni dve območji. Napišite črko tistega območja, kjer prihaja do deagrarizacije, in opišite ukrep, s katerim država pomaga tem območjem.

Črka območja: _____

Opis: _____

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 1

17. Potoki, ki se stekajo s hribovij, na stiku z ravnico nasujejo reliefno obliko, ki je na sliki 7 v barvni prilogi označena s črko A. Imenujte jo.

Reliefna oblika: _____

(1 točka)

18. Opišite dve naravnogeografski značilnosti, po katerih Celjsko kotlino lahko uvrščamo med Obpanonske pokrajine.

1 _____

2 _____

(2 točki)

19. Obkrožite črki pred pravilnima trditvama o Zahodnem predalpskem hribovju.

- A Zaradi vpliva morja na zahodnem delu pokrajine v iglastih gozdovih prevladuje bor.
- B V hribovju poteka razvodnica med porečjema Soče in Save.
- C Po dolinah Poljanske in Selške Sore potekajo prometne povezave med pokrajinami Zahodnega predalpskega hribovja.
- D Rudnik svinca v Idriji je prinesel številna delovna mesta.

(2 točki)

20. Slika 8 v barvni prilogi prikazuje eno izmed pokrajin Severovzhodnega predalpskega hribovja. Napišite vrsto jezer glede na nastanek in pojasnite še en vpliv rudarjenja na prostorske spremembe v tej pokrajini.

Vrsta jezer: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

Slovenije – pokrajine 2

22. Imenujte mesto, ki je na sliki 9 v barvni prilogi označeno s črko A, in reko, ki je označena s črko B.

A (mesto): _____

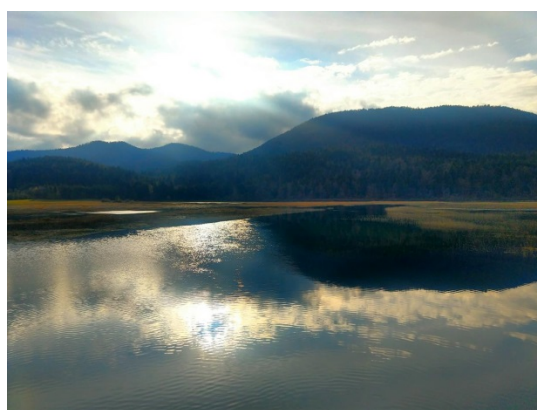
B (reka): _____

(2 točki)

23. Imenujte kraško polje, kjer poteka dogajanje, opisano v besedilu, in opišite vzrok za občasno poplavljanje dela kraškega polja.

Janez V. Valvazor piše, da v njegovem času jezero tudi do sedem let ni presahnilo, več je tudi pričevanj, da so bile v naseljih ob jezeru poplave.

Danes je kraško polje praviloma poplavljeno devet mesecev na leto, vendar se njegov naravni ritem, kot kaže, ruši. Letos je jezero nepričakovano presahnilo spomladi, kar nikoli ni bilo običajno, poplavilo pa avgusta, ko je bilo navadno suho. Tudi v zimskem času je vode manj kot po navadi.

(Prirejeno po: Zajc, I., 2020: Kaj se dogaja s...

URL: <https://www.rtvsllo.si/okolje/novice/kaj-se-dogaja-s-presahnilo-je-kar-stirikrat-ribe-resujejo/542326>.

Pridobljeno: 17. 11. 2020.)

Kraško polje: _____

Opis: _____

(2 točki)

24. V preglednici so opisi dveh Dinarskokraških pokrajin. V vsako prazno polje vpišite ime v stolpcu opisane pokrajine.

Izbirajte med naslednjimi: Dolenjsko podolje, Gorjanci, Notranjsko podolje, Pivka, Bloke.

Ime pokrajine		
Opis pokrajine	<ul style="list-style-type: none"> – nižji svet ob Idrijski prelomnici – sodi v porečje Ljubljane – naselja, zgoščena na kraških poljih 	<ul style="list-style-type: none"> – planotasto hribovje z alpsko slemenitvijo – 3 % površja prekrivajo vinogradi

(2 točki)

25. Glede na podatke v preglednici 1, ki prikazuje prihode tujih turistov v nekaterih občinah Dinarskokraških pokrajin v letu 2019, pojasnite družbenogeografski vzrok za večje število prihodov tujih turistov v občino Postojna.

OBČINE	2019 (prihodi in prenočitve tujih turistov)
Cerknica	6920
Grosuplje	14643
Kočevje	4004
Postojna	110209
Ribnica	1057
Črnomelj	5158

Preglednica 1

(Prirejeno po: Prihodi in prenočitve domačih in tujih turistov, občine, Slovenija, letno.

URL: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/2164525S.px/sortedtable/tableViewSorted/>. Pridobljeno: 9. 12. 2020.)

(2 točki)

26. Pojasnite pomen Postojnskih vrat z vidika prometa znotraj Evrope.

(2 točki)

